

SZZ OTÁZKY R7201 dle předmětů

bakalářské 2oborové studium

Knihovnictví v kombinaci s jiným oborem

platnost od října 2015

okruhy:

- I. Teoretické základy knihovnictví (8 otázek)
- II. Doplnování, zpracování a organizace KF (6 otázek)
- III. Knihovnické a informační služby (6 otázek)
- IV. Organizace a řízení knihoven (6 otázek)

I. Teoretické základy knihovnictví (8 otázek)

KA002	Informační věda 1
KA102	Informační věda 2
KA005	Dějiny knižní kultury 1
KA056	Dějiny knižní kultury 2

INFORMAČNÍ VĚDA 1, 2

Charakterizujte vznik a vývojové etapy informační vědy, její cíle a možnosti. Srovnajte předmět informační vědy s předmětem informatiky (resp. s matematicko-statistickým pojetím informace). Uveďte základní východiska a rozdíly. Charakterizujte základní kvantitativní metody v informační vědě (bibliometrie, infometrie, scientometrie).

Charakterizujte různá pojetí informace v rámci informační vědy a filosofie informace (informace v abiotických a biotických systémech, sociokulturní informace, informace jako psychofyzilogický jev a proces). Evoluční ontologie jako diagnostika a východisko z globální ekologické krize jako krize informační.

Charakterizujte roli informační vědy v informační společnosti. Popište vztah informatizace k vědě, moci, zdraví, výchově a komunikaci. Charakterizujte předmět sociální informatiky. Uveďte základní podstatu koncepcí virtuální a rozšířené reality.

Popište základní komunikační model v systému vědy – charakterizujte základní pojmy (signál, informace, informační zdroj, informační kanál, informační šum); uveďte vlastnosti odborných a vědeckých informací; srovnajte formální a neformální kanály v oblasti jejich šíření.

DĚJINY KNIŽNÍ KULTURY 1, 2

Dějiny knihy - vývoj písma v Evropě do novověku, druhy a typy písma, jejich charakteristika; psací látky a potřeby; kniha ve starověku a středověku; knižní vazba; charakteristika rukopisných knih; výzdoba rukopisů; nejvýznamnější skriptoria v českých zemích.

Vynález knihtisku a jeho šíření v Evropě - předchůdci knihtisku, inkunábule; nejstarší čeští tiskaři a vydavatelé; rozvoj knižní kultury a knihoven v českých zemích a v Evropě v době renesance a humanismu.

Produkce tiskáren v českých zemích - tiskárna jednoty bratrské; Bible kralická; soukromé a institucionální tiskárny 16. - 18. století; knižní kultura v době českého národního obrození; V. M. Kramerius; Národní muzeum v Praze; Matice česká; specifické tisky.

Dějiny knihoven a knihovnictví v českých zemích - vznik, vývoj a poslání veřejných půjčoven a knihoven od konce 18. a v 19. století; vývoj knihovnictví v letech 1918—1938 a Zákon o veřejných knihovnách obecních z roku 1919. Základní tendence vývoje veřejného knihovnictví po roce 1945.

II. Doplnování, zpracování a organizace KF (6 otázek)

KA003	Typologie dokumentů
KA202	SJ a věcné pořádání informací 1
KA203	SJ a věcné pořádání informací 2

TYPOLOGIE DOKUMENTŮ

Dokumentová komunikace - informační prameny; dokument; komunikační spojení; vlastnosti dokumentů; třídy a typy dokumentů.

Informační technologie v dokumentové komunikaci - organizace v dokumentové komunikaci; informační průmysl; informační instituce; internetová komunikace; digitalizace dokumentů a digitální knihovny.

SJ A VĚCNÉ POŘÁDÁNÍ INFORMACÍ 1, 2

Aplikace sémiotiky v pořádání informací - jazykové znaky, asymetrie a vágnost jazykových znaků a její odstraňování, metody tvorby řízených slovníků

Systémy věcného pořádání informací - intelektuální a automatická obsahová analýza dokumentu, druhy a typy věcného pořádání, použití přirozeného a umělého jazyka

Knihovnicko-bibliografické klasifikace - operace na množinách, klasifikace věd, vývoj a nejdůležitější současné klasifikační systémy, MDT, integrované pořádací systémy

Verbální systémy pořádání informací - předmětová hesla NK, volná /slovní/ a řízená /pojmová/ indexace, deskriptory, řízené slovníky, soubory věcných autorit, tezaury, ontologie

III. Knihovnické a informační služby (6 otázek)

KA206	Informační gramotnost 1
KA207	Informační gramotnost 2
KA051	Služby knihoven a informační služby

INFORMAČNÍ GRAMOTNOST 1,2

Vymezení pojmu Informační gramotnost – Historický vývoj pojmu IG, Současné vymezení IG, IG v praxi vzdělávacích institucí v ČR, Struktura a obsah kurzů IG a specifika vzdělávacích aktivit v souvislosti s cílovou skupinou uživatelů (kurzy IG pro ZŠ, SŠ, VŠ, kurzu IG pro veřejnost).

Zdroje informací - Informační prameny, Primární, sekundární a terciární zdroje, Bibliografie, Informační instituce, Informační požadavek, Vyhledávání v elektronických informačních zdrojích (typologie zdrojů a současné nástroje pro jejich prohledávání: volné zdroje, licencované zdroje, databáze, katalogy, oborové brány, digitální knihovny).

Metody a nástroje pro vyhledávání informací – Informační požadavek, definování problému, klíčová slova, zužování a rozšiřování tématu, volba vhodného zdroje a nástroje pro vyhledávání, Booleovské a proximitní operátory, rešeršní strategie, vyhledávání informací na internetu – vyhledavače, metavyhledavače, předmětové katalogy.

Informační chování – vymezení informačního chování, modely informačního chování, klasifikace informačních potřeb, faktory ovlivňující uspokojování informačních potřeb, informační bariéry, informační propast, informační hygiena, technostres, informační ekologie, efektivní práce s informacemi, negativní dopady práce s informacemi a jejich řešení.

SLUŽBY KNIHOVEN A INFORMAČNÍ SLUŽBY

Veřejné knihovnické a informační služby – legislativní vymezení, Standard pro dobrou knihovnu. Směrnice IFLA/UNESCO pro veřejné knihovny. Typologie a kategorizace uživatelů ve veřejné knihovně. Druhové a typové členění knihovnických a informačních služeb. Současné trendy rozvoje knihovnictví.

Public relations - výklad pojmu, nástroje PR. Význam vztahů s veřejností a se zřizovateli. Firemní design a kultura. Komunikační strategie.

IV. Organizace a řízení knihoven (6 otázek)

KA208	Řízení knihoven 1
KA209	Řízení knihoven 2
KA059	Výzkumné metody v knihovnictví

ŘÍZENÍ KNIHOVEN 1, 2

Struktura a obsah manažerské práce – management knihoven; manažer; manažerské funkce; time management.

Týmy, jejich tvorba a řízení – sestavení týmu; organizace a cíle týmu; role týmu; efektivita týmu; proces a techniky týmové spolupráce.

Personální management – získávání a výběr zaměstnanců; vzdělávání a rozvoj zaměstnanců; řízení kariéry; odměňování zaměstnanců; personální administrativa.

Marketing obecně – druhy marketingu; implementace marketingu do řízení knihoven.

VÝZKUMNÉ METODY V KNIHOVNICTVÍ

Základy metodologie společenského výzkumu - cíle vědeckého zkoumání; fáze výzkumu; plán výzkumu; výzkum a průzkum; tvorba a testování teorií; základní otázky výzkumu v knihovnictví.

Příprava a realizace výzkumu - výzkumný problém, výzkumná otázka, hypotéza; populace, vzorek a pojem reprezentativnosti; pravděpodobnostní a nepravděpodobnostní metody výběru respondentů; základní metody sběru dat; výzkumná zpráva.